

Chỉ khoảng hai năm trước, đã có lúc một số nhà bình luận nói là thắng bại kinh tế thế giới đã đi đến chỗ là ngay cả nếu Hoa Kỳ có đi vào suy thoái thì Á Châu, nhất là Trung Quốc và Nhật Bản có thể đứng ra thay thế làm động cơ cho kinh tế thế giới. Ngay đến năm ngoái, ở Âu Châu vẫn còn những người nói là chính khi đứng Euro và Liên Hiệp Âu Châu sẽ tách rời khỏi những vẫn để kinh tế của Hoa Kỳ và sẽ giúp duy trì nền kinh tế thế giới. Nhưng nay thì không thấy ai nói đến điều đó nữa.

Một nhà bình luận đã dĩ dõm mẽ nhận xét: Muốn thấy nền kinh tế Hoa Kỳ thực sự bành hoạc đến mức nào chúng ta phải nhìn ra ngoài quốc gia. Sự việc dĩ nhiên người dân Mỹ phải chú ý chi tiêu đang gây khủng hoảng kinh tế Nhật Bản đến Trung Quốc ở Á Châu đến Đức ở Âu Châu. Và dĩ nhiên những biểu đồ khác biệt nhau giữa các tiêu thức của người dân Hoa Kỳ và mức xuất nhập khẩu của Nhật Bản, Trung Quốc và Đức Quốc đều bắt nguồn giống nhau, đi xuống một mức độ chóng mặt. Xuất nhập khẩu Nhật giảm đến mức kỷ lục 46% tính toàn năm. Một nhà phân tích của Société Générale đã biết chắc khi những tháng kể từ Trung Quốc đổ vỡ đi ra, bởi theo ông ta, hiện là con số sụt giảm của Bắc Kinh cũng tương đương hay hơn Nhật Bản nữa. Đức, quốc gia đứng đầu của khối Euro, hiện cũng là một quốc gia lệ thuộc vào xuất nhập khẩu. Xuất nhập khẩu chỉ giảm đến mức nền GDP của Đức, thành ra khi xuất nhập khẩu giảm 7.3% trong riêng Tháng Giêng vừa qua, nền kinh tế giàu có nhất Âu Châu đang lâm nguy.

Điều những nhà bình luận và những chính trị gia của nhiều quốc gia trên thế giới nay dĩ nhiên muốn là khám phá ra là ít nhất trong tương lai gần Hoa Kỳ vẫn là No. One. Tất cả những người nói là Hoa Kỳ đã đến ngày mất và trí thức tôn nay không nghe thấy nữa. Hiện nay tất cả còn một thế giới không đổ vào Tokyo, Bắc Kinh, Brussels, Berlin hay Moscow, mà đang chú mục vào Hoa Kỳ. Mọi người đều trông đợi vào Hoa Kỳ để đưa thế giới ra khỏi cuộc khủng hoảng kinh tế hiện nay.

Một nhà bình luận trên tờ New York Times nhận xét: Trong vòng 50 năm nay chúng ta (người Mỹ) cảm thấy mình yếu đến thế, yếu vậy mà chúng ta bao giờ trong vòng 50 năm nay, thế giới lại cảm thấy Hoa Kỳ quan trọng đến thế.

Trong khi quả đúng là từ sau Chiến Tranh Lạnh kết thúc đến nay, những nhà trí thức, những nhà bình luận, nhất là ở Âu Châu, than phiền là Hoa Kỳ hùng mạnh quá. Nhưng bây giờ dĩ nhiên không thấy ai than phiền nữa. Có lẽ là vì họ hiểu một người công nhận chỉ có Hoa Kỳ mới có khả năng kéo được nền kinh tế toàn cầu ra khỏi một cuộc khủng hoảng trầm trọng, có thể đến đến biên độ chính trị. Thuyết đó nói đến Hoa Kỳ quá hùng mạnh khi không phải sống trong một thế giới mà Hoa Kỳ quá yếu. Và vào lúc này, điều mà mọi người

đang số là Hoa Kỳ không đủ mạnh mẽ không phải là Hoa Kỳ quá mạnh mẽ.

Cũng có thể trong thâm tâm mỗi người trên thế giới bây giờ đã ý thức rằng một thế giới không có Hoa Kỳ chắc gì không có nghĩa là một thế giới không có ai chắc gì hay đúng hơn không có ai khác tốt hơn chắc gì. Đó số là một thế giới không có lãnh đạo. Các Nga lớn Trung Quốc đều không có đủ ý chí cũng như phương tiện để trông nom cho lợi ích của toàn thế giới như Hoa Kỳ vẫn bình thường cung cấp. Cái gì là Liên Hiệp Âu Châu ngày càng lớn dần là một tập hợp của các quốc gia mà quyền lợi quốc gia vẫn được đặt cao hơn quyền lợi của Liên Hiệp.

Một khía cạnh nào đó, thế giới đã vượt qua khủng hoảng một tháng trước như vậy khi Tổng Thống Bush sắp mãn nhiệm mà Tổng Thống Obama chưa cầm quyền. Trong giai đoạn đó, thế giới quật là cảm thấy thiếu lãnh đạo. Khi Mumbai bị khủng bố tàn công, khi Israel tàn công vào giới Gaza, ai nấy đều ngóng chờ Hoa Kỳ chắc chắn.

Và có lẽ cũng vì ý thức được điều đó, nên mọi chuyện Hoa Kỳ đang gặp khủng hoảng kinh tế, một số khủng hoảng do chính nội bộ nội ứng của Hoa Kỳ tạo nên, nhưng các thế giới này lại quay trở lại sự an toàn của đường đô la.

Một viên chức Nam Hàn, trong lúc tâm sự với một nhà báo tháp tùng phái đoàn của bà Clinton, đã khủng khiếp “Không có quốc gia nào trên thế giới có thể thay thế Hoa Kỳ. Hoa Kỳ vẫn là số 1 về quân sự, số 1 về kinh tế, số 1 về thúc đẩy nhân quyền và số 1 về lý tưởng. Chỉ có Hoa Kỳ mới có thể lãnh đạo thế giới. Không có quốc gia nào có thể thay thế. Trung quốc không thể làm được điều đó. Âu Châu thì quá chia rẽ, và lại không năng quân sự của Âu Châu quá yếu kém. Thành ra chỉ có Hoa Kỳ. Chúng ta chưa bao giờ sống một thế giới đến các biến cố giai đoạn hiện nay.”

Người Á Châu có thể biết mình vì đã từng bị Hoa Kỳ “dạy dỗ” khi họ trải qua cuộc khủng hoảng kinh tế hồi cuối thập niên 1990. Âu Châu có thể khó chịu khi Hoa Kỳ vùng vút vay tiền cứu nguy kinh tế. Nhưng tất cả mọi người đều cầu mong sao Hoa Kỳ thành công trong việc phục hồi lợi nhuận kinh tế.

Nhà bình luận của tờ New York Times kể lại là trong những câu chuyện ở Seoul, nhiều người, tất cả các nhà kinh doanh đến các nhà báo, đều tỏ ra rất lo lắng. Họ hỏi ông ta là có quốc thất là Hoa Kỳ không biết đến phó ra sao với tình hình, hay là thế hiện nay, hay biết những vấn đề lớn hơn là

hà t

Và dĩ nhiên t t c m i ng i đ u lo là Hoa Kỳ sẽ theo đ u i con đ ng b o v m u d ch, b i n u chuy n đó x y ra thì h th ng m u d ch toàn c u s s p đ . Ông Lee Hong-koo, m t c u đ i s Nam Hàn t i Hoa Kỳ , gi i thích “Không ai có th thay th Hoa Kỳ . Không có s lãnh đ o c a Hoa Kỳ là không có lãnh đ o. Đ i u đó đ t m t gánh n ng r t l n lên ng i dân Hoa Kỳ ph i có hành đ ng tích c c. Quý v không th b l o i cu n vào con đ ng qu c gia quá khích. V n bi t khi m i s khó khăn, ng i ta th ng r t d b l o i cu n tr thành qu c gia quá khích. Và trong th gi i kinh t , qu c gia quá khích s tr thành b o h m u d ch. Chúng tôi r t m ng khi T ng th ng Obama không theo con đ ng đó. Ng i dân M , dân t c M , ph i hi u là ni m hy v ng và s trông đ i c a t t c các dân t c khác nay đ t trên vai h .”

Dĩ nhiên làm lãnh đ o m t l m, nh ng đó là thân ph n c ng qu c đ c tôn.